

Стащук О.В.,

д.е.н., професор кафедри фінансів,

Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Михайлова К. С., Михалюк В. А.,

студентки 2 курсу факультету економіки та управління,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ОСОБЛИВОСТІ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Одним із найважливіших і актуальних завдань в Україні сьогодні є розробка і впровадження нових підходів та інструментів підвищення ефективності монетарної політики у боротьбі з макроекономічною нестабільністю. В умовах воєнного часу дуже важливо забезпечити надійне та стабільне функціонування банківської і фінансової системи країни, а також максимально забезпечити безперебійне функціонування державної фінансової системи та об'єктів інфраструктури. Зниження ефективності ринкових інструментів під час війни унеможливорює проведення грошово-кредитної політики з плаваючим обмінним курсом у методі таргетування інфляції. У таких умовах важливим є вибір адекватних цілей грошово-кредитного регулювання, яке реалізується через цільовий механізм. Монетарна політика пояснюється сама собою не дуже ефективно в управлінні результативних циклах, пов'язаних зі значним зниженням та швидким підвищенням капіталу. Роль цієї політики, що реалізується Центральним банком, є досить велика, тому що можна усунути фінансові кризи, знизити довгострокові ризики, пов'язані з фінансовою стабільністю, досягти посткризового відновлення економіки.

Монетарна політика є елементом економічної політики держави і сприяє реалізації грошово-кредитних цілей і завдань, досягненню передбачуваних соціально-економічних показників із застосуванням інструментів монетарного та грошово-кредитного регулювання. Ця державна політика, згідно з якою уповноважена державою установа контролює кількість грошової маси для встановлення стабільності цін, стимулювання економічного зростання та підтримки низького рівня безробіття. Вона має позитивний вплив на розвиток

країни та визначає ефективність усієї грошової системи. В умовах сучасної ринкової економіки грошово-кредитна політика є одним із найпотужніших засобів впливу на загальноекономічні процеси держави, особливо на конкурентоспроможність країни у вигляді центрального банку.

Спрямованість монетарної політики істотно пов'язана з вибором стратегічних цілей економічної політики. Стратегічні заходи цієї політики слід розглядати як існуючі глобальні макроекономічні дії. Вони стабільні для всіх країн з розвинутою ринковою економікою. До цього можна віднести стабільність цін та забезпечення сталості економічного зростання [1].

Роль монетарної політики зумовлена тим, що вона є не одним із компонентів системи регулювання держави, а являється основним її елементом за ефективністю впливу на економіку. Держава може регулювати основні економічні процеси за допомогою немонетарних заходів (адміністративних, фіскальних, тощо) і досягати оптимальних результатів, особливо в короткостроковий період. Використання грошово-кредитних методів дозволяє зберегти ринковий характер економіки та забезпечити її адекватне регулювання з боку держави.

Перш за все, йдеться про неспроможність ринкового механізму забезпечити рівномірне економічне зростання, зайнятість і стабілізацію цін. Лише за умови проведення відповідної монетарної політики циклічні коливання можна пом'якшити настільки, щоб стабілізувати темпи економічного зростання, рівні цін та інфляцію на прийнятному рівні. Ця стабілізація є необхідною умовою успішного функціонування всього ринкового механізму [4].

Якщо монетарна політика є цілеспрямованою для винесення рішення про фіксацію курсу валют, то вона не може використовуватися як антициклічний пристрій. Вона не може запобігти значним коливанням на економічному рівні активності.

Післявоєнне відновлення економіки України має ґрунтуватися на міцній макроекономічній основі. Це вимагатиме ретельного перегляду довоєнної монетарної політики для того, щоб уникнути майбутнього інфляційного оподаткування найбільш вразливих верств населення.

Фундаментальна довіра до регуляторів і передбачуваність їхніх дій є критично важливим фактором, який дозволяє центральним банкам перенести увагу з інфляції на економічне відновлення. Несподівані чинники, що впливають на валютний ринок, підтвердили, що монетарні рішення повинні прийматися в «запасі міцності», який впливає на стабілізацію цін.

Можна зробити висновки, що національна банківська система навіть у нинішньому воєнному стані має достатні енергетичні ресурси для посилення своїх посередницьких функцій і розширення кредитного забезпечення економік, а саме важливого джерела вирішення проблем фінансування підприємств. Для успішного функціонування економіки центральні банки мають зосередитися не лише на забезпеченні стабільності цін, а й на фінансовій стабільності. З метою подолання недоліків та для усунення прогалин в економіці Національний банк України має обрати оптимальний монетарний режим, який відповідає реальній економічній ситуації. Найважливішим та найактуальнішим завданням монетарної політики є розробка та впровадження нових підходів з метою підвищення ефективності грошово-кредитної політики. Під час війни дуже важливо забезпечити надійне та стабільне функціонування монетарної системи країни. Зниження ефективності ринкових інструментів приводить до того, що збільшується обсяг інфляції за допомогою обмінного курсу. Роль монетарної політики є дуже важливою, оскільки вона дозволяє усунути фінансові кризи, знизити ризики, пов'язані з відновленням економіки. Монетарну політику слід вважати одним із найефективніших інструментів макроекономічного регулювання, оскільки її дослідження дозволяє пояснити закономірності взаємодії на національному та міжнародному рівнях та перебіг макроекономічних процесів.

Література

1. Макроекономічний аналіз ефективності монетарних режимів. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/21603/1/%D0%9B%D1%83%D0%BF%D1%96%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%90.%D0%9E..pdf> (дата звернення: 06.11.2022).
2. Місце і роль грошово-кредитної політики в загальній економічній політиці держави. URL : <https://buklib.net/books/26717/> (дата звернення: 10.11.2022).